

Kadernota 2023 – 2026
gemeente Koggenland

Inhoud

KADERNOTA 2023 – 2026 GEMEENTE KOGGENLAND	1
INHOUD	2
1. AANBIEDINGSBRIEF	3
COALITIEAKKOORD.....	3
OORLOG IN OEKRAÏNE	3
CORONA	3
ONZEKERHEID MIDDELEN RIJK	3
2. HET FINANCIËEL MEERJARENPECTIEF	4
RAVIJN	4
2.1 INLEIDING	5
2.2 REEDS GENOMEN BESLUITEN COLLEGE EN RAAD	5
2.3 JAARREKENINGEFFECTEN.....	5
2.4 ONVERMIJDELIJKE ONTWIKKELINGEN	5
2.5 INDEXATIE.....	10
3. FINANCIËLE BIJSTELLINGEN PER PROGRAMMA	11
3.1 PROGRAMMA 1 DIENSTVERLENING EN BESTUUR	11
3.2 PROGRAMMA 2 WELZIJN & ZORG	14
3.3 PROGRAMMA 3 WONEN EN ONDERNEMEN	17
4. BEGROTING 2023.....	20
4.1 INLEIDING	20
4.2 LOON- EN PRIJSONTWIKKELING.....	20
5. RISICO'S EN ONZEKERHEDEN	20
SCHULDHULPVERLENING	20
NIEUWE INKOOP JEUGD/WMO EN INKOOPMETHODIEK RESULTAAT GESTUURD WERKEN	20
BESCHERMD WONEN DECENTRALISATIE	21
LEERLINGENVERVOER EN WMO VERVOER	21
VERHOOGDE KOSTEN JEUGDZORG I.V.M. WOONPLAATSBEGINSEL	21
GEVOLGEN NIEUW KLIMAATBELEID	21
KOSTEN AFVALINZAMELING	22
ARBEIDSMARKT ZORGAANBIEDERS	22
STIJGING AANTAL CLIËNTEN WMO	22

1. Aanbiedingsbrief

Voor u ligt de Kadernota 2023 van de gemeente Koggenland. Deze kadernota bevat geen beleidskeuzes maar alleen onvermijdelijke ontwikkelingen. Dat komt door het momentum:

- Tijdens de voorbereidingen van de kadernota waren de gemeenteraadsverkiezingen geweest, maar van een coalitieakkoord nog geen sprake. De effecten hiervan konden derhalve niet worden meegenomen in deze kadernota.
- Er is grote onduidelijkheid over de meerjarige bijdrage vanuit het Rijk voor alle gemeenten.
- Diverse externe ontwikkelingen met impact op de huishoudboekje van de gemeente Koggenland zorgen voor veel onzekerheid.

De begroting 2022 en de meerjarenraming 2023-2026 worden aangepast waar dit nodig is voor lopende ontwikkelingen en jaarrekeningeffecten. Dat betreft onderdelen waar sprake is van grote kostenstijgingen en onderdelen waar de organisatie versterkt moet worden voor de groei van de gemeente en de wettelijke taken.

Coalitieakkoord

De gemeentelijke verkiezingen hebben op 16 maart jl. plaatsgevonden. Ten tijde van het schrijven van de kadernota is nog geen zicht op een coalitieakkoord. Daarmee is het onmogelijk de effecten van het coalitieakkoord mee te nemen in de kadernota. Vanzelfsprekend maken deze effecten wel onderdeel uit van de begroting 2023 welke in november in de gemeenteraad behandeld zal worden.

Oorlog in Oekraïne

De inval van Rusland in de Oekraïne heeft impact op grote delen van Europa. Natuurlijk is het menselijke leed ongekend groot. De gemeente Koggenland zorgt voor de opvang van vluchtelingen die huis en haard op stel en sprong achter zich hebben gelaten. Het college vindt het belangrijk dat de raad het college hiervoor de financiële ruimte geeft vanuit de verwachting dat het Rijk (een deel) van de kosten gaat vergoeden. Deze ruimte is nodig omdat onduidelijkheid is over de lengte van deze opvang en de hoeveelheid. Daarbij lijkt het onwaarschijnlijk dat op korte termijn aan deze situatie een einde komt. Ten tijde van de begroting is de verwachting dat een concreter beeld hierover te schetsen is.

Corona

De oorlog in Oekraïne heeft de aandacht voor Corona grotendeels verdrongen. Echter, de korte termijn effecten zijn nog altijd zichtbaar en de effecten op lange termijn beginnen steeds meer naar boven te komen. Dit geldt niet alleen voor de gemeente(lijke organisatie) maar ook voor onze inwoners en het bedrijfsleven. In 2021 was in het najaar een forse stijging van het aantal Coronabesmettingen zichtbaar, de vraag is hoe het zich in 2022 ontwikkelt.

Onzekerheid middelen Rijk

Zelden is de onzekerheid bij gemeentes over de Rijksinkomsten zo groot geweest als op dit moment. Dat bemoeilijkt het opstellen van een structureel sluitend perspectief. Afgaand op het regeerakkoord van Rutte IV dan nemen in 2026 de inkomsten vanuit het Rijk fors af, hetgeen tot gevolg heeft dat reeds in 2023 maatregelen genomen moeten worden om op de lange termijn een sluitende begroting voor de gemeente Koggenland te kunnen presenteren. Daarbij kunnen diverse Rijksinkomsten die in 2026 vervallen niet structureel ingezet worden. Dit beperkt de investeringsmogelijkheden van de gemeente Koggenland.

Gezien de financiële onzekerheid op lange termijn alsmede de wereld die volop aan verandering onderhevig is, begint deze nieuwe bestuursperiode met een beleidsarme kadernota. Het gevolg zal zijn dat inhoudelijke debatten inzake beleid ten tijde van de begroting gevoerd moeten worden.

2. Het financieel meerjarenperspectief

Hieronder treft u een totaaloverzicht van het verloop van de Begrotingsruimte vanaf vaststelling van de Begroting 2022 t/m de effecten van deze Kadernota.

Tabel 1 Verloopoverzicht Begrotingsruime 2023-2026

Overzicht per jaar	2023	2024	2025	2026
Bijgestelde begrotingsruimte na de Meicirculaire en Zomernotitie	662.863	986.953	1.656.963	-873.037
Bijgestelde begrotingsruimte na de Kadernota (totaal mutaties min begrotingsruimte)	53.783	377.873	1.047.883	-1.482.117

Tabel 2 Uitleg mutaties per programma onderdeel

Toelichting Mutaties Kadernota 2023 diverse programma's	2023	2024	2025	2026
Programma 1: Dienstverlening & Bestuur	-866.200	-866.200	-866.200	-866.200
Programma 2: Welzijn & Zorg	438.395	438.395	438.395	438.395
Programma 3: Wonen & Ondernemen	-181.275	-181.275	-181.275	-181.275
Totaal mutaties Kadernota 2023 per programma per jaar	-609.080	-609.080	-609.080	-609.080

Ravijn

Vanaf 2026 wordt het gemeentefonds niet langer geïndexeerd via de normeringssystematiek (trap op trap af). Het volume accres vervalt. Er wordt alleen nog een nominaal accres voor de loon- en prijsstijging verstrekt. Dit zorgt voor een enorme daling van de inkomsten vanuit het gemeentefonds. Daarnaast is vanaf 2026 de opschalingskorting weer van toepassing. Men spreekt dan ook wel over het 'ravijn' in 2026. Het ravijn geeft voor Koggenland ca. 2,5 miljoen lagere inkomsten vanuit het Gemeentefonds in 2026 ten opzichte van 2025. Er is overleg met de toezichthouder hoe met dit ravijnjaar om gegaan kan worden.

2.1 Inleiding

Jaarlijks stelt de gemeenteraad de financiële en beleidskaders vast voor het komende begrotingsjaar. De kadernota geeft een indicatie van de structurele begrotingsruimte van 2023 en volgende jaren.

Dit jaar is een bijzonder jaar voor wat betreft de kadernota. Ten tijde van het opstellen van de kadernota is het coalitieakkoord nog niet bekend en de (financiële) doorvertaling daarvan moet dan ook nog gebeuren. Daarnaast is er grote onzekerheid over de effecten van corona, de oorlog in Oekraïne en aan de inkomstenkant de ontwikkeling van het gemeentefonds.

In deze Kadernota zijn dan ook vooral de effecten vanuit de zomernotitie 2022 (waar onder de jaarrekeningeffecten) en onvermijdelijke ontwikkelingen opgenomen. Dit zijn ontwikkelingen waar we mee te maken hebben als gevolg van wettelijke taken, grote kostenstijgingen en onderdelen waar de organisatie versterkt moet worden. Een en ander hebben wij in de Kadernota voor u toegelicht en bij dit raadsvoorstel vertaald.

Wij zullen de komende maanden, in de hoop dat er ook meer duidelijkheid ontstaat over de genoemde onzekerheden, de concept Programmabegroting 2023 opstellen, alsmede het meerjarenperspectief. Daarbij zullen wij uw raad een aantal keuzemogelijkheden aanbieden om te komen tot een sluitende (meerjaren)begroting.

2.2 Reeds genomen besluiten college en raad

Op 17 januari 2022 heeft uw raad een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld voor het uitwerken van een plan voor de herinrichting van het gemeentehuis. De uitwerking vindt op dit moment plaats en leidt tot een raadsvoorstel voor een definitieve investeringsbeslissing eind 2022.

Op 20 december 2021 heeft uw raad een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld voor het uitwerken van een nieuwbouwplan voor de huisvesting van de gemeentelijke buitendienst. Het is de verwachting om uw raad in het najaar van 2022 een definitieve investeringsbeslissing te kunnen voorleggen.

Op 25 april 2022 heeft uw raad een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld die moet leiden tot een investeringsvoorstel en locatiekeuze voor de nieuwbouw van basisschool De Ark in Hensbroek.

Op 25 april 2022 heeft uw raad een amendement aangenomen op basis waarvan een nieuw raadsvoorstel wordt voorbereid over een investeringskrediet voor een nieuwe gymzaal in Obdam en een locatiekeuze.

Op 23 april 2019 heeft de gemeenteraad het 'Koersdocument implementatie Omgevingswet' vastgesteld. Onderdeel hiervan is het voornemen om in 2023 de in 2021 vastgestelde Kadervisie uit te werken tot een volwaardige Omgevingsvisie. Op grond van de Omgevingswet is het ook een verplichting om een Omgevingsvisie vast te stellen. Dit project vraagt een eenmalige investering van € 150.000 in 2023.

2.3 Jaarrekeningeffecten

De structurele doorwerking vanuit de Jaarrekening 2021 zijn bijgesteld via de Zomernotitie 2022 in het meerjarenperspectief.

2.4 Onvermijdelijke ontwikkelingen

2.4.1 Vluchtelingenhelp Oekraïne

In de zomernotitie zijn de ontwikkelingen geschetst over de financiële gevolgen van de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne in Koggenland. Het is lastig om vooruit te blikken naar 2023 of we met meer kosten dan vergoedingen geconfronteerd gaan worden. Deze onzekerheid kan leiden tot een aanpassing van de risicoparagraaf in de uiteindelijk vast te stellen begroting 2023.

2.4.2 Informatiebeveiliging en Privacy

Diverse ontwikkelingen in de wereld hebben ervoor gezorgd dat de dreiging van cyber criminaliteit is toegenomen. Ten einde de veiligheid van de grote hoeveelheid data waar de gemeente Koggenland over beschikt en verantwoordelijk voor is, te kunnen waarborgen is het noodzakelijk te blijven investeren in informatiebeveiliging en privacy. In samenwerking met DeSom onderzoeken wij welke maatregelen hiervoor nodig zijn.

2.4.3 Overdracht wegen

Op 7 juni 2021 heeft de raad ingestemd met de overdracht van de wegen van het Hoogheemraadschap per 1 januari 2023. In de overeenkomst is voor 12 jaar een bedrag overeengekomen die de beheerkosten voor de over te dragen assets vergoeden mits beheert op de wijze zoals het HHNK dit deed. Na deze 12 jaar zal de gemeente Koggenland deze € 317.000 (prijspeil 2021) zelf via de begroting moeten dekken. Op dit moment vindt deze transitie plaats en worden de over te dragen beheer elementen digitaal overgedragen naar het gemeentelijke beheersysteem. Buiten worden de verschillende objecten door het HHNK waar nodig nog opgeknapt om te voldoen aan de gestelde eisen, om zo gereed te zijn voor de overdracht eind 2022. In Q3 zal er naar de inwoners toe worden gecommuniceerd over de wijzigingen in het eigendom en beheer van het Hoogheemraadschap naar de gemeente.

2.4.5 Openstelling gemeentehuis

In het kader van de ombuigingen is in 2020 besloten het gemeentehuis op vrijdag te sluiten voor inwoners en geen dienstverlening te laten plaatsvinden. De gemeente is wel telefonisch bereikbaar. Op dit moment doet de afdeling Dienstverlening onderzoek naar optimale dienstverlening per waardenstroom en kanaal, waarbij uitgangspunt is dat we optimaal in verbinding staan met onze inwoners en ondernemers. Nadien wordt dit besluit nogmaals bekeken.

2.4.6 Arbeidsmarktcommunicatie

De krapte op de arbeidsmarkt neemt toe en dat heeft zijn weerslag op de invulling van de vacatures bij de ambtelijke organisatie. Op het gebied van arbeidsvoorwaarden kan de gemeente de concurrentie niet aan. Daarom moeten we onderscheidend zijn op de arbeidsmarkt en onze specifieke kenmerken op unieke wijze kenbaar maken. Daarbij moet de communicatie in lijn zijn met de nieuwe visie en missie. Ten einde goed gekwalificeerd en voldoende personeel te kunnen blijven werven is eenmalig budget noodzakelijk.

2.4.7 Heroriëntatie uitbesteding

De gemeente Koggenland heeft een aantal activiteiten die samenhangen met de bedrijfsvoering uitbesteed, onder andere aan de gemeente Medemblik. Uitbesteding van onder andere inkoopadvisering en de salarisadministratie heeft destijds plaatsgevonden ten einde de kwetsbaarheid voor onze gemeente te verkleinen. Recentelijke ontwikkelingen alsmede hogere eisen aan de door de gemeente gestelde kwaliteit, maakt dat de heroriëntatie noodzakelijk is en naar verwachting een aantal activiteiten, mogelijk tezamen met Opmeer, elders worden ondergebracht. Dit leidt tot incidentele kosten inzake het aanbesteden en de overdracht alsmede structurele kosten door de verwachte toename van de kosten die met de uitbesteding te maken hebben.

2.4.8 CAO

De CAO voor gemeentebestuurders kent een looptijd tot het einde van het lopende kalenderjaar. Gezien de hoge inflatie is de verwachting dat een forse stijging van de lonen geëist gaat worden door de vakbonden. Een eerste indicatie laat een verwachte stijging van 6 tot 8% zien. Daarnaast is een aantal andere wijzigingen van arbeidsvoorwaarden te verwachten daar diverse regelingen tot het einde van de looptijd van de huidige CAO lopen. Bij de financiële effecten van de meicirculaire is met ingang van 2023 rekening gehouden met 5% CAO verhoging.

2.4.9 Organisatie ontwikkeling

In 2020 is gestart met de ontwikkeling van de organisatie. Grote stappen zijn gezet waar een door de medewerkers opgezette missie en visie de basis vormen. Inmiddels is sprake van een schaalbare situatie met toegenomen flexibiliteit maar ook duidelijkheid in aansturing. In 2022 wordt een start gemaakt met de volgende fase van de ontwikkeling, welke doorloopt in 2023. Dit betreft de implementatie van een nieuw functiehuis, noodzakelijk omdat een veelvoud aan functieomschrijvingen is ontstaan. De implementatie van HR21 bezorgt ons niet alleen een modern en goed beheersbaar functiehuis, maar omdat het bij circa 200 andere gemeenten wordt gebruikt, ook de mogelijkheid op verantwoorde wijze een benchmark uit te voeren met gemeentes van dezelfde omvang en structuur. De genoemde kosten betreffen incidentele kosten.

2.4.10 Voorziening wachtgeld bestuurders

Wachtgeld

Vanaf 2022 ontstaat er (mogelijk) aanspraak op de wachtgeldregeling als gevolg van de beëindiging van het wethouderschap van twee wethouders. Om de kunnen voldoen aan de aanspraken die de wethouders gedurende het dienstverband hebben opgebouwd dient er voor 2023 een budget opgenomen worden voor het uitkeren van de wachtgelduitkeringen. Voor 2023 dient een bedrag van 107.000 opgenomen worden voor wachtgeld.

Tabel 3 Overzicht voorziening wachtgeld bestuurders vanaf 2022

2022	2023	2024
€ 81.250,00	€ 106.843,75	€ 102.375,00

2.4.11 Structurele uitbreiding aantal wethouders

De structurele begroting van de gemeente Koggenland bevat de loonkosten van twee wethouders. Ook de ambtelijke ondersteuning van het bestuur is structureel ingericht op een college van één burgemeester en twee wethouders. Met de benoeming van een derde wethouder in 2020 is de formatie van onder andere het bestuurssecretariaat en het team communicatie met incidentele middelen uitgebreid. Gezien de toenemende verantwoordelijkheid en complexiteit van het lokaal bestuur is het aannemelijk dat de nieuwe collegeperiode ook met drie wethouders volbracht gaat worden. Gevolg is dat niet alleen de daarmee samenhangende loonkosten van de derde bestuurder in de begroting opgenomen moeten worden, maar ook structureel de daarmee samenhangende noodzakelijke ambtelijke ondersteuning.

2.4.11.1 Uitbreiding formatie College

Op 30 mei 2022 is in de gemeenteraad besloten de formatie van het College uit te breiden met 1,0 fte (36 uur) naar in totaal 3,0 fte. De structurele uitbreiding van de formatie van het College bedraagt € 97.500 en wordt opgenomen in de begroting 2023. Dit bedrag is via de zomernotitie 2022 reeds opgenomen in het meerjarenperspectief.

2.4.11.2 Ondersteuning College

Voor de ondersteuning van de extra wethouder is eerder op incidentele basis budget opgenomen in de begroting voor de ondersteuning van het College. Met de structurele uitbreiding van de formatie van het College dient ook de ondersteuning door de ambtelijke organisatie structureel uitgebreid te worden. Hiervoor is een bedrag van € 80.000 nodig. Dit bedrag is via de zomernotitie 2022 reeds opgenomen in het meerjarenperspectief.

2.4.12 Personeelsbudgetten

De afgelopen jaren is op uiteenlopende wijze in de begroting een bedrag opgenomen voor trainingen, opleidingen overige wijze van ontwikkelen van onze medewerkers. Ook overige personeelsbudgetten laten een grote mate van willekeur zien. Vanaf 2023 wil het college met een vast percentage van de loonsom werken, gebaseerd op de cijfers van de afgelopen jaren.

2.4.12.1 Loonsom

Loonsom

De loonsom voor 2023 is vermeerderd met een verwachte Cao verhoging van 5%. Dit betreft een stijging van de loonsom van circa 723.000 ten opzichte van 2022.

Uitbreiding formatie

Voor 2023 is een uitbreiding van de formatie met € 306.000 noodzakelijk. De uitbreiding van de formatie komt voort uit ontwikkelingen als nieuwe wettelijke taken, toename van het aantal aanvragen en de doelstellingen c.q. ambities m.b.t. woningbouw. Het betreffen de volgende uitbreidingen die nader worden toegelicht:

Tabel 4 Overzicht uitbreiding formatie en loonsomkosten 2023

Nr	Functie	Afdeling	Team	Salarisschaal	Arbeidstijd	Loonsomkosten 2023
1	Juridisch adviseur/privacy officer	Bedrijfsvoering	Staf	10	16	€ 42.000,00
2	Bouwaanvraag/bestemmingsplan	Bestuur	Beleid	10A	36	€ 98.000,00
3	Beleidsmedewerker wonen	Bestuur	Beleid	10	36	€ 93.000,00
4	Bouwkundige	Dienstverlening	Openbare ruimte	9	32	€ 73.000,00

Totaal loonsomkosten 2023

€ 306.000,00

Toelichting per functie

Functienummer 1: Juridisch adviseur/privacy officer

Voor de uitvoering van de Wet politiegegevens (WPG) een aanvullende eisen in het kader van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) dient de formatie uitgebreid te worden met 0,44 fte (16 uur). De kosten voor de uitbreiding van de formatie bedragen € 42.000.

Functienummer 2: Beleidsmedewerker Ruimtelijke Ordening

Door een structurele toename van het aantal aanvragen van bestemmingsplanprocedures is een uitbreiding van de formatie met 1,0 fte (36 uur) noodzakelijk. De kosten voor de uitbreiding van de formatie bedragen € 98.000.

Functienummer 3: Beleidsmedewerker Wonen

Als gevolg van de doelstellingen voor woningbouw is de toevoeging van een beleidsmedewerker Wonen aan de formatie noodzakelijk. De formatie dient hiervoor uitgebreid te worden met 1 fte (36 uur). De kosten voor de uitbreiding van de formatie bedragen € 93.000.

Functienummer 4: Bouwkundige

De verduurzaming van het woningbedrijf is van invloed op de werkzaamheden binnen vastgoed en het woningbedrijf. Een uitbreiding van de formatie met 0,89 fte (32 uur) voor een Bouwkundige is noodzakelijk. De kosten voor een bouwkundige bedragen € 73.000.

Overdracht wegen

Voor de overdracht wegen ontvangt de gemeente gelden van het Hoogheemraadschap. Met de overdracht wegen dient de formatie uitgebreid te worden met +/- 5,2 fte. De kosten voor de uitbreiding van de formatie als gevolg van de overdracht wegen bedragen naar verwachting € 435.000. De totale uitgaven én inkomsten als gevolg van de overdracht wegen verlopen naar verwachting de eerste twaalf jaar budgetneutraal en worden meegenomen in de opstelling van de Begroting 2023.

2.4.13 HVC

De evaluatie van de dienstverleningsovereenkomst van HVC staat op de planning voor het komende jaar. In 2022 wordt een start gemaakt met een benchmarkonderzoek. Daarin worden de tarieven die HVC hanteert vergeleken met andere vergelijkbare partijen. In 2023 vindt het afgesproken evaluatiemoment plaats. De uitkomsten van het in 2022 uitgevoerde onderzoek worden daarin meegenomen. Daarna wordt gekeken of de DVO met HVC wordt voorgezet.

2.4.14 Klimaatverandering, duurzaamheid en stoppen met Russisch gas

Het nieuwe kabinet heeft de duurzaamheidsambities omhoog geschroefd. Nederland moet één van de koplopers worden op het gebied van duurzaamheid. De energietransitie wordt versneld en circulaire economie krijgt meer aandacht. Ook is vanwege de oorlog in Oekraïne besloten te stoppen met Russisch gas. Er wordt versneld ingezet op het verduurzamen van een grote hoeveelheid woningen, om zo het aardgasverbruik terug te dringen.

2.4.15 Ontsluiting woningbouwproject Tuindersweijde-Zuid

De nieuwe wijk Tuindersweijde-Zuid wordt aan de zuidzijde ontsloten op de provinciale weg N194. Hiervoor dient er een rotonde te worden aangelegd. Dit heeft te maken dat de provincie geen ontsluiting van nieuwe wijken op een parallelweg meer wil toestaan. Tevens wordt onderzocht om de ontsluiting richting de Duinweid langs de nieuwe wijk te laten lopen. De kosten voor deze ontsluiting zijn niet in de Grondexploitatie voorzien. Bovendien heeft deze ontsluiting ook een bovenwijks karakter, waardoor de kosten dus ook niet alleen aan Tuindersweijde-Zuid kan worden toegerekend. De geraamde kosten bedragen circa 3 miljoen euro. Mogelijk kunnen we een deel van kosten vergoed krijgen door de provincie. Dit moet nog worden onderzocht.

2.4.16 Implementatie Wet open overheid (Woo)

Per 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo vervangt de Wob. De kosten van deze implementatie kunnen worden gedekt uit de structurele en incidentele gelden die door Rijk voor 2023, 2024 en 2025 worden verstrekt aan de gemeente.

2.4.17 Investerings Woningbedrijf Koggenland

- Verduurzaming bestaande huurwoningen in de periode tot en met 2033
- Groei naar 850 huurwoningen in de periode tot en met 2033

De verduurzamingsopgave van onze bestaande huurwoningen is in 2021, hoog over (op basis van energielabel en woningtype) afgeprijsd. Ook de nieuwbouwopgave voor de komende jaren is afgeprijsd. Deze investeringen zijn afgezet tegen de beschikbare middelen van het Woningbedrijf. De transformatieopgave is op basis hiervan haalbaar.

In de afgelopen 1,5 jaar zijn de bouwkosten schrikbarend gestegen. Voor 2022 moeten we rekening houden met een stijging van 4 tot 6%. Dit komt onder meer door de stijging van energieprijzen en de invloed daarvan op de materiaalkosten. Ook de aanhoudende grote vraag en schaarste en de krapte op de arbeidsmarkt hebben grote invloed op de bouwkosten stijging.

We moeten jaarlijks de verwachte investeringen van de transformatieopgave herijken. Het herijken gebeurt in de tweede helft van het jaar.

2.4.18 Machines buitendienst 2023

Om een veilige en efficiënte bedrijfsvoering bij onze buitendienst te kunnen voeren zijn machines noodzakelijk. Jaarlijks wordt met de coördinator én medewerkers van de buitendienst het machinepark geëvalueerd waarbij gekeken wordt naar veiligheid, functionaliteit, afschrijvingstermijn, efficiency en duurzaamheid. Voldoet een machine aan deze eisen dan wordt deze doorgeschoven in de planning. Voldoet een machine niet dan wordt in samenspraak met de buitendienst gekeken of- en zo ja hoe de machine het beste kan worden vervangen of hoe de economisch meest voordelige oplossing kan worden behaald.

Totaal benodigd investering voor 2023 is € 317.000. Hiervan is € 75.000 toe te schrijven aan de areaaluitbreiding HHNK (de Pick-Up).

Type	Huidige machine	Inruil?	Reden vervanging	Nieuw aan te schaffen machine	Investeringsbedrag
Tractor	Massey Ferguson 3640/4/A	Ja	Huidige tractor is 10 jaar oud en aan vervanging toe.	Tractor 50-60 pk	65.000
Wiellader	-	-	Noodzakelijk voor bedrijfsvoering. Komt in plaats van voorlader tractor. Dit betekent een reductie op de aanschaf tractor.	Wiellader	40.000
Personenauto	Iveco Daily 40c17 (35-BGK-8)	Ja	Huidige bus is 8 jaar oud en aan vervanging toe.	Pick-up	85.000
Personenauto opbouw	Laadkraan Fassi M10A.12 (op Iveco 35-BGK-8)	Ja	Huidige bus is 8 jaar oud en aan vervanging toe.	Laadkraan	20.000
Personenauto	-	Ja	I.v.m. areaaluitbreiding (HHNK) nieuw aan te schaffen	Pick-Up	75.000
Aankoppeling tractor	Zoutstrooier Amazone E+S 300	Ja	De huidige strooier is 9 jaar oud. De strooier voldoet niet meer (veel storing).	Steenzoutstrooier (een en ander onder voorbehoud van gesprek HHNK en gemeente Opmeer over toekomst gladheidsbestrijding).	10.000
Aankoppeling	Aanhangwagen met wegbebakeningmateriaal	Ja	Huidige wagen is 24 jaar oud. Voldoet niet meer aan wetgeving.	Bordenkar geschikt voor zowel binnen als buiten bebouwde kom (i.v.m. overdracht wegen HHNK). Eén wagen is, met het oog op centrale gemeentewerf, voldoende.	15.000
Aankoppeling	Aanhangwagen met wegbebakeningmateriaal	Ja	Zie boven	-	-
Aankoppeling	Aanhangwagen met wegbebakeningmateriaal	Ja	Zie boven	-	-
Aankoppeling	Aanhangwagen achter bus	-	Met huidige voertuigen kan geen (groen)materiaal worden vervoerd.	Enkelassige kipper	3.500
Aankoppeling	Aanhangwagen achter bus	-	Met huidige voertuigen kan geen (groen)materiaal worden vervoerd.	Enkelassige kipper	3.500

2.4.19 Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

NPO gelden zijn een rijksvergoeding die op basis van een regionaal en lokaal bestedingsplan worden besteed. Het lokale bestedingsplan wordt voor de zomer in concept afgerond. Op basis van de inventarisatie met het onderwijs, jeugd en zorgteam richt dit zich op leesbevordering, themabijeenkomsten ouders, jongerenwerk/sport, kunst en cultuur, peuterplusklas en inzet bibliotheekaanbod.

2.4.20 Gemeentelijk Onderwijs Achterstanden Beleid (GOAB)

De regeling m.b.t. het Onderwijs Achterstanden Beleid loopt af in 2022. Deze regeling is verlengd met nog eens 4 jaar en betreft de jaren 2023 – 2026.

2.5 Indexatie

2.5.1 Energie en gasprijzen

Voor energie en gas betalen wij in totaal € 450.000 per jaar. In de Kadernota 2023 wordt uitgegaan van 30% incidentele verhoging over 2023. Dit geeft een verhoging van € 135.000. Dit bedrag wordt gedekt door een éénmalige bijdrage vanuit de algemene reserve.

2.5.2 Indexatie van tarieven jeugdhulp en Wmo

Jaarlijks worden de tarieven per 1 januari geïndexeerd op basis van het consumenten prijs index (CPI) van het voorgaande jaar. Op dit moment is het inflatiepercentage erg hoog en dit zal waarschijnlijk de aankomende maanden zo blijven. Dit maakt het erg waarschijnlijk dat de tarieven voor jeugdhulp en Wmo met een aanzienlijk percentage zullen toenemen wat een groot effect heeft op de begroting van 2023. Via de algemene uitkering wordt de gemeente hiervoor gecompenseerd.

3. Financiële bijstellingen per programma

3.1 Programma 1 Dienstverlening en bestuur

Hieronder ziet u de bijstellingen binnen programma 1 per beleidsveld met de bijhorende toelichting.

LASTEN

Beleidsveld bedrijfsvoering	Incidenteel/Structureel	2023	2024	2025	2026	Voordeel/ Nadeel
1. Informatieplan automatisering 2023	Structureel	149.100	149.100	149.100	149.100	Nadeel
1. Automatisering projectleiding 2023	Incidenteel	20.000	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Nadeel
2. Bijdrage SSC DeSom	Structureel	49.200	49.200	49.200	49.200	Nadeel
3. Bijdrage West-Fries archief	Structureel	5.000	5.000	5.000	5.000	Nadeel
4. Studiekosten personeel	Structureel	100.000	100.000	100.000	100.000	Nadeel
5. Werving en selectie/arbeidsmarktcommunicatie	Incidenteel	40.000	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Nadeel
6. Implementatie functieboek	Incidenteel	40.000	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Nadeel
7. Periodiek Medische Onderzoeken	Structureel	20.000	20.000	20.000	20.000	Nadeel
8. Representatie college	Structureel	20.000	20.000	20.000	20.000	Nadeel
9. Overige personeelskosten	Structureel	20.000	20.000	20.000	20.000	Nadeel
10. RI&E	Incidenteel	10.000	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Nadeel
11. Organisatieontwikkeling	Incidenteel	100.000	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Nadeel
12. Uitbreiding formatie	Structureel	306.000	306.000	306.000	306.000	Nadeel
13. Stelpost functiewaardering	Structureel	150.000	150.000	150.000	150.000	Nadeel
14. Prijsstijgingen - energie en gas	Incidenteel	135.000	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Nadeel

Beleidsveld openbare orde en veiligheid	Incidenteel/Structureel	2023	2024	2025	2026	Voordeel/ Nadeel
15. Bijdrage Veiligheidsregio	Structureel	40.900	40.900	40.900	40.900	Nadeel
16. Bijdrage GGD	Structureel	6.000	6.000	6.000	6.000	Nadeel

BATEN

Beleidsveld mutaties reserves (onttrekkingen)	Incidenteel/Structureel	2023	Voordeel/ Nadeel
Incidentele budgetvragen Kadernota 2023	Incidenteel	345.000	Voordeel

Totaal Programma 1

345.000,-

LASTEN BEDRIJFSVOERING

1. I&A Plan 2023

De vervangingskosten van hardware (telefoons en werkplekken, lifecycle resp. 3 en 4 jaar) bedragen € 225.000 (resp. € 75.000 en € 150.000). Civision Samenleving, het systeem binnen het maatschappelijk domein moet gekoppeld worden aan ons zaak/archiefsysteem Corsa, het vermoedelijke bedrag hiervoor is € 80.000. Voor de inrichting van het GCC is een post van € 100.000 opgenomen, dit is een ruwe schatting aangezien detaillering van inrichting en mate van - geautomatiseerde - ondersteuning nu nog niet bekend is. Dit zelfde geldt voor het ontwikkelen van eFormulieren, ruwe schatting hier is € 50.000. Twee grote systemen zijn aan vervanging toe (contractueel / aanbestedingsregels); het financiële systeem en het systeem van gegevensbeheer incl. alle koppelingen die hiermee gemoeid zijn, resp. € 80.000 en € 105.000. De SOR (Samenhangende Object Registratie) is een vanuit het Rijk ingezette doorontwikkeling dat basisregistraties koppelt met de WOZ, hier is € 25.000 voor opgenomen. Het restant betreft aanpassing /doorontwikkeling /nieuwe(relatief kleine applicaties). Kosten voor automatisering á €20.000 worden vanuit de Algemene Reserve gedekt.

2. Bijdrage SSCDeSom

De jaarlijkse bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling wordt gebaseerd op de begroting van de SSCDeSom.

3. Facilitaire zaken - bijdrage WF Archief

De jaarlijkse bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling wordt gebaseerd op de begroting van de WF Archief.

4. Studiekosten

Aanvullend op huidig budget. Hiermee komen we op een opleidingsbudget van 2% van de loonsom. Het studiekostenbudget is niet meegegroeid met de formatie. Om dit weer in balans te brengen met elkaar is een aanvullend budget nodig. Met een budget van 2% van de loonsom kunnen we iedere medewerker ontwikkelmogelijkheden bieden wat aansluit bij goed werkgeverschap.

5. Werving en selectie/arbeidsmarktcommunicatie

De huidige arbeidsmarkt vraagt extra inzet voor werving en selectie en arbeidsmarktcommunicatie. Binnen de huidige arbeidsmarkt is het lastig om kwantitatief en kwalitatief goede medewerkers te vinden. Om ons te onderscheiden is het noodzakelijk om hierin te investeren. Ten laste van de Algemene Reserve.

6. Functiewaardering (implementatie functieboek)

Het betreft (doorlopende) kosten voor de implementatie van het functiehuis in 2023. Ten laste van de Algemene Reserve.

7. Periodiek Medische Onderzoeken

Het betreft kosten voor het uitvoeren van Periodiek Medische Onderzoeken. Dit is een wettelijke verplichting.

8. Representatie college

Dit budget zal worden aangewend voor kosten als heisessies, werkbezoeken etc.

9. Overige personeelskosten

Dit budget is bedoeld voor initiatieven voor het personeel, teneinde de goede naam die wij in de regio hebben, te kunnen blijven inzetten voor de werving van nieuw personeel. Bij initiatieven kan gedacht worden aan het organiseren van (team-/organisatie)bijeenkomsten.

10. RI&E

De RI&E moet in 2023 vernieuwd /geactualiseerd worden. Dit is een wettelijke verplichting. Hiervoor is een bedrag van € 10.000 nodig. Ten laste van de Algemene Reserve.

11. Organisatieontwikkeling

Dit budget is bedoeld voor de kosten die in 2023 nog gemaakt moeten worden ten behoeve van de organisatieontwikkeling. Ten laste van de Algemene Reserve.

12. Uitbreiding formatie

Voor 2023 is een uitbreiding van de formatie met € 306.000 noodzakelijk. De uitbreiding van de formatie komt voort uit ontwikkelingen als nieuwe wettelijke taken, toename van het aantal aanvragen en de doelstellingen c.q. ambities m.b.t. woningbouw.

13. Stelpost functiewaardering

Als gevolg van de implementatie van het nieuwe functiehuis wordt een stelpost van € 150.000 opgenomen om salarissen die wijzigen aan te kunnen passen. Daarna opnemen in de loonsom.

14. Prijsstijgingen - energie en gas

Er is in 2023 € 450.000 begroot. Advies (D22.005312) ga eens uit van concern breed 30% incidentele verhoging in 2023. Maakt een extra budgetvraag van € 135.000. Advies om deze op te nemen in de KN23. Ten laste van de Algemene Reserve.

LASTEN OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

15. Gemeentelijke brandweer - bijdrage Veiligheidsregio

De jaarlijkse bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling wordt gebaseerd op de kadernota 2023 van de Veiligheidsregio. Financieel gezien zien we dat de totale lasten van de veiligheidsregio toenemen met circa 2,7%.

16. Openbare orde en veiligheid - Forensische geneeskunde

De jaarlijkse bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling wordt gebaseerd op de kadernota 2023 van de GGD.

3.2 Programma 2 Welzijn & Zorg

Hieronder ziet u de bijstellingen binnen programma 2 per beleidsveld met de bijhorende toelichting.

LASTEN

Beleidsveld Inkomensvoorzieningen	Incidenteel/Structureel	2023	2024	2025	2026	Voordeel/ Nadeel
1. Bijdrage aan de GR WerkSaam	Structureel	129.475	129.475	129.475	129.475	Nadeel
2. Diverse inkomensregelingen	Structureel	-439.911	-439.911	-439.911	-439.911	Voordeel

Beleidsveld Jeugd 0-23 jaar	Incidenteel/Structureel	2023	2024	2025	2026	Voordeel/ Nadeel
3. Bijdrage GGD Jeugdgezondheidszorg	Structureel	13.000	13.000	13.000	13.000	Nadeel
4. Bijdrage GGD Kinderopvang	Structureel	11.000	11.000	11.000	11.000	Nadeel

Beleidsveld Sport, recreatie en ontwikkeling	Incidenteel/Structureel	2023	2024	2025	2026	Voordeel/ Nadeel
5. Bijdrage Recreatieschap WF	Structureel	12.000	12.000	12.000	12.000	Nadeel

Beleidsveld Zorg en voorzieningen	Incidenteel/Structureel	2023	2024	2025	2026	Voordeel/ Nadeel
6. Bijdrage GGD Gezondheidszorg	Structureel	4.000	4.000	4.000	4.000	Nadeel
7. Bijdrage GGD Kwetsbare inwoners	Structureel	-6.500	-6.500	-6.500	-6.500	Voordeel

Totaal lasten programma 2 per jaar

2023	2024	2025	2026	Voordeel/ Nadeel
-276.936	-276.936	-276.936	-276.936	Voordeel

BATEN

Beleidsveld Inkomensvoorzieningen	Incidenteel/Structureel	2023	2024	2025	2026	Voordeel/ Nadeel
8. WerkSaam, rijksvergoedingen BUIG BBZ	Structureel	162.059	162.059	162.059	162.059	Voordeel
8. WerkSaam, terugontvangsten BUIG BBZ	Structureel	23.000	23.000	23.000	23.000	Voordeel
8. WerkSaam, BBZ	Structureel	-23.600	-23.600	-23.600	-23.600	Nadeel

Totaal baten programma 2 per jaar

2023	2024	2025	2026	Voordeel/ Nadeel
161.459	161.459	161.459	161.459	Voordeel

LASTEN INKOMENSVORZIENINGEN

1. Bijdrage aan de GR WerkSaam

De bedragen zijn aangepast op basis van de kadernota 2023 van WerkSaam Westfriesland.

2. Diverse inkomensregelingen

Diverse inkomensregelingen conform begroting 2023 WerkSaam.

LASTEN JEUGD 0-23 JAAR

3. Bijdrage GGD - Jeugdgezondheidszorg

De jaarlijkse bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling wordt gebaseerd op de Kadernota 2023 van de GGD NHN (JGZ 0-4jr., JGZ 12-18jr. en Huisvestingsbijdrage JGZ).

4. Bijdrage GGD - Kinderopvang

De jaarlijkse bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling wordt gebaseerd op de Kadernota 2023 van de GGD NHN.

LASTEN SPORT, RECREATIE EN ONTWIKKELING

5. Recreatievoorzieningen - Bijdrage Recreatieschap WF

De jaarlijkse bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling wordt gebaseerd op de Kadernota 2023 Recreatieschap WF.

LASTEN ZORG EN VOORZIENINGEN

6. Bijdrage GGD - Gezondheidszorg

De jaarlijkse bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling wordt gebaseerd op de Kadernota 2023 van de GGD NHN (GGD algemeen en rijksvaccinatieprogramma).

7. Bijdrage GGD - Kwetsbare inwoners

De jaarlijkse bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling wordt gebaseerd op de Kadernota 2023 van de GGD NHN.

BATEN INKOMENSVORZIENINGEN

8. WerkSaam: rijksvergoedingen BUIG BBZ, terug ontvangsten BUIG BBZ en BBZ

Conform begroting 2023 WerkSaam.

3.3 Programma 3 Wonen en ondernemen

Hieronder ziet u de bijstellingen binnen programma 3 per beleidsveld met de bijhorende toelichting.

LASTEN

Beleidsveld openbare ruimte	Incidenteel/Structureel	2023	2024	2025	2026	Voordeel/ Nadeel
1. Verkeersregelingen Opstellen GVVP	Incidenteel	45.000	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Nadeel
2. Buitendienst Onderhoud Dorpsplein Obdam	Structureel	7.500	7.500	7.500	7.500	Nadeel
3. Doe team speelvoorzieningen Hensbroek	Structureel	3.500	3.500	3.500	3.500	Nadeel
4. Machines buitendienst 2023	Structureel	39.625	39.625	39.625	39.625	Nadeel
5. Vervallen garantstellingsbijdrage ABWF	Structureel	58.050	58.050	58.050	58.050	Nadeel
6. MJOP Wegen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
7. MJOP Riolering	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
8. MJOP Groen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Beleidsveld economie en toerisme	Incidenteel/Structureel	2023	2024	2025	2026	Voordeel/ Nadeel
9. Bijdrage Ontwikkelingsbedrijf Noord Holland-Noord	Structureel	2.600	2.600	2.600	2.600	Nadeel

Totaal lasten programma 3 per jaar

2023	2024	2025	2026	Voordeel/ Nadeel
156.275	111.275	111.275	111.275	Nadeel

BATEN

Beleidsveld omgevingstaken inclusief wonen	Incidenteel/Structureel	2023	2024	2025	2026	Voordeel/ Nadeel
10. Leges omgevingsvergunning	Structureel	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000	Nadeel

Beleidsveld mutaties reserves (onttrekkingen)	Incidenteel/Structureel	2023	2024	2025	2026	Voordeel/ Nadeel
Incidentele budgetvragen Kadernota 2023	Incidenteel	45.000	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Voordeel

Totaal baten programma 3 per jaar

2023	2024	2025	2026	Totaal	Voordeel/ Nadeel
-70.000	-70.000	-70.000	-70.000	Programma 3	Nadeel
45.000	45.000	45.000	45.000	Programma 3 mutaties reserve	Voordeel

LASTEN OPENBARE RUIMTE

1. Verkeersregelingen

Opstellen GVVP met een nota parkeernormen en beleidsnota uitwegen. Ten laste van de Algemene Reserve.

2. Buitendienst - Onderhoud dorpsplein Obdam

Conform het raadsbesluit van 15 november 2021 (RB 13-12-2021 ZK21001515) wordt extra onderhoudsbudget van € 7.500 opgenomen.

3. Openbaar groen - Doe team speelvoorzieningen Hensbroek

De realisatie van de vijf nieuwe speeltuinen betekent een structurele verhoging van het onderhoudsbudget openbaar groen met € 3.500 per jaar.

4. Machines buitendienst 2023

Aanschaf van de machines (buitendienst) € 317.000. De machines worden financieel afgeschreven in 8 jaar wat neerkomt op een afschrijvingslast van € 39.625 per jaar.

5. Vervallen garantstellingsbijdrage Afvalbeheer WestFriesland

Op 20 juni 2022 heeft de raad besloten om de financiële gevolgen van het vervallen van de garantstellingsbijdrage ad € 58.050 nadeel op te nemen in de Kadernota 2023.

6. MJOP Wegen

Eind dit jaar wordt er een nieuw MJOP wegen aangeboden (incl. wegen van HHNK). Hierbij wordt een raadsvoorstel aangeboden en worden ook de financiële effecten in kaart gebracht en wordt op dat moment voorgesteld om deze effecten te verwerken in de Begroting.

7. MJOP Riolering

Eind dit jaar wordt er een nieuw MJOP riolering aangeboden. Hierbij wordt een raadsvoorstel aangeboden en worden ook de financiële effecten in kaart gebracht en wordt op dat moment voorgesteld om deze effecten te verwerken in de Begroting.

8. MJOP Groen

Eind dit jaar wordt er een nieuw MJOP groen aangeboden. Hierbij wordt een raadsvoorstel aangeboden en worden ook de financiële effecten in kaart gebracht en wordt op dat moment voorgesteld om deze effecten te verwerken in de Begroting.

LASTEN ECONOMIE EN TOERISME

9. Handel & Ambacht - Bijdrage Ontwikkelingsbedrijf Noord Holland-Noord

De jaarlijkse bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling wordt gebaseerd op de begroting van de Ontwikkelingsbedrijf Noord Holland-Noord.

BATEN OMGEVINGSTAKEN INCLUSIEF WONEN

10. Leges Omgevingsvergunning in relatie tot de Omgevingswet

Hoewel de Omgevingswet vaker is uitgesteld, houden we er – conform de planning van het Ministerie - rekening mee dat de wet op 1 januari 2023 in werking treedt. De Omgevingswet geeft gemeenten de ruimte om zelf te bepalen of voor bepaalde bouwwerken een vergunningplicht geldt, een meldingsplicht of een volledige vrijstelling. Koggenland heeft de ambitie om bouwregels te vereenvoudigen en te verruimen en daarom meer bouwwerken vergunningvrij te maken.

Tegelijkertijd en in samenhang met de Omgevingswet wordt de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen van kracht. Deze wet houdt in dat voor een groot deel van de bouwplannen de bouwtechnische toetsing niet meer via een door de gemeente te verlenen vergunning verloopt, maar via gecertificeerde, private bouwplantoetsers.

Deze ontwikkeling brengt met zich mee dat de taken van de gemeente verschuiven: er gaan minder vergunningen verleend worden en er worden minder bouwtechnische beoordelingen verricht, maar de nadruk komt meer op toezicht, handhaving en het beoordelen van meldingen. Per saldo nemen de legesinkomsten naar verwachting de komende jaren af.

4. Begroting 2023

4.1 Inleiding

In de aanbiedingsbrief is al aangegeven dat met het ontbreken van een coalitieakkoord en de onzekerheid over de Rijksinkomsten het niet mogelijk is beleidskeuzes op dit moment aan u voor te leggen. De snel stijgende kosten versterken deze onzekere situatie. Stijging van energie-, bouw- en externe personeelskosten gaan forse impact hebben op de begroting 2023 - 2026. Naar verwachting zal de huidige meerjarenbegroting onvoldoende zijn om alle genoemde stijgingen op te kunnen vangen. Dit hoofdstuk beschrijft de onderwerpen die nader uitgewerkt worden om uiteindelijk te komen tot een sluitende meerjarenbegroting 2023 - 2026.

- Loon- en prijsontwikkeling
- Actualisatie van het investeringsprogramma
- Lokale heffingen
- Coalitieakkoord
- Meicirculaire 2022
- Analyse bestemmingsreserves

4.2 Loon- en prijsontwikkeling

Op diverse onderdelen in de begroting 2023 is sprake van hogere dan reguliere kostenstijgingen. De volgende uitgangspunten zijn van toepassing op de exploitatiebudgetten:

- Loon 5%
- Prijs

De huidige prijsstijgingen zijn aanzienlijk hoger dan de genoemde uitgangspunten. Ten tijde van de begroting moet duidelijk worden of incidentele dan wel structurele bijstelling noodzakelijk is. Er is met ingang van 2023 structureel rekening gehouden met een stelpost van € 306.000 euro voor de prijsstijgingen. Voor de CAO 2023 is rekening gehouden met een structurele verhoging van 5% ca. € 723.000.

5. Risico's en onzekerheden

Schuldhelpverlening

De gas- en energieprijzen stijgen, de boodschappen worden duurder en de prijs aan de pomp wordt steeds maar hoger, kortom het leven wordt duurder. Een steeds grotere groep inwoners krijgt hierdoor moeite met rondkomen en bouwt mogelijk schulden op doordat rekeningen niet meer betaald kunnen worden. Een toename in aanvragen voor schuldhelpverlening is daardoor onvermijdelijk. Verwacht wordt dat in 2023 duidelijk wordt wat de effecten van alle prijsstijgingen hebben op onze inwoners en wat dit betekent voor het aantal aanvragen voor schuldhelpverlening en de inzet van het Zorgteam.

Nieuwe inkoop Jeugd/Wmo en inkoopmethodiek resultaat gestuurd werken

Sinds 1 januari 2020 werken we in Westfriesland resultaat gestuurd (RGW) voor Jeugdhulp en Wmo. In 2021 is de implementatie van het RGW tussentijds geëvalueerd. Op basis daarvan is een doorontwikkelingsagenda behandeld in het regionaal bestuurlijke overleg (Madvosa) en vastgesteld door de diverse colleges. We zijn (regionaal) gestart met het uitvoeren van deze ontwikkelagenda.

Naar aanleiding van deze tussentijdse evaluatie hebben de regiogemeenten met elkaar afgesproken, om ter voorbereiding van de nieuwe inkoop 2024, in 2022 een evaluatieonderzoek te doen naar de werking van het RGW, zodat we voldoende in beeld hebben of de beoogde resultaten, zoals deze vastgelegd in de notitie 'uitvoeringskader resultaat gestuurd werken d.d. 2018', zijn behaald. Uitkomsten van de evaluatie kunnen kosten met zich meebrengen, bijvoorbeeld door het optimaliseren van het RGW of het teruggaan naar een andere systematiek. De verwachting is dat we in het eerste kwartaal van 2023 hierover kunnen informeren.

De huidige inkoopcontracten eindigen op 31 december 2023. Binnen het zorglandschap van jeugd en Wmo spelen diverse ontwikkelingen en hervormingen waarvan de impact op regionaal niveau moet worden beoordeeld om weloverwogen inhoudelijke en financiële keuzes te kunnen maken bij het inkoopproces. Momenteel zijn we deze inkoop aan het voorbereiden en is voor nu nog onvoldoende duidelijk wat de uitkomsten hiervan zijn.

Beschermd wonen decentralisatie

Kwetsbare inwoners willen zoveel mogelijk thuis of in eigen woonplaats blijven wonen (met ondersteuning). Dit wordt de transitie van beschermd wonen naar een beschermd thuis genoemd. Een van de randvoorwaarden om deze transitie goed te regelen is een landelijke herverdeling van de middelen voor Beschermd Wonen. In plaats van een historisch gegroeide verdeling van deze middelen over het land wordt er op basis van objectieve kenmerken een nieuwe verdeling voorgesteld. Door de lange formatieduur kon het wetsvoorstel niet op tijd ingediend worden. Daarnaast zijn er een aantal aandachtspunten die nog verder uitgewerkt worden. Een nieuw tijdspad wordt naar verwachting voor de zomer 2022 bekend gemaakt.

Het woonplaatsbeginsel beschermd wonen geeft iedere gemeente de verantwoordelijkheid Beschermd Wonen voor inwoners te regelen. Ook dit woonplaatsbeginsel wordt uitgesteld. Binnen de regio Westfriesland zijn echter al afspraken gemaakt om de verantwoordelijkheid voor deze groep cliënten gezamenlijk te (blijven) dragen. Dit uitstel heeft geen gevolgen voor de regionale afspraken die binnen Westfriesland gemaakt zijn over Beschermd Wonen en de financiering daarvan, we behouden de huidige constructie. Vermoedelijk zal het woonplaatsbeginsel per 2024 doorgevoerd worden. De hoogte van de financiële middelen die per 2024 naar gemeente Koggenland vloeien, zijn nog niet zeker. Daardoor is dit geen onderdeel van de kadernota 2023.

Leerlingenvervoer en Wmo vervoer

Per 1 augustus 2023 gaat er een nieuwe overeenkomst in voor het leerlingen en Wmo vervoer. Op dit moment wordt gewerkt aan het inkoopproces, maar is het te vroeg om duidelijkheid te hebben over de tarieven. Verwacht wordt dat in het eerste kwartaal van 2023 hier duidelijkheid over is en wat dit betekent voor de begroting.

Daarnaast wordt door de vervoeder van het leerlingenvervoer nu ook aangegeven dat zij problemen verwachten door de hoge kosten van brandstof. De uitgaven per rit worden steeds hoger, maar de inkomsten niet. Verwacht wordt dat landelijk een richtlijn wordt gemaakt hoe als gemeente om te gaan met de stijgende kosten voor vervoerders door de hoge brandstofprijzen buiten de jaarlijkse indexering op basis van het NEA indexcijfer om per 1 januari.

Verhoogde kosten Jeugdzorg i.v.m. woonplaatsbeginsel

Bij de verhoogde jeugdzorgkosten spelen een aantal onzekere factoren mee. Zo is de gemeente Koggenland op basis van de Jeugdwet verantwoordelijk voor jeugdzorg totdat de leeftijd van 18 jaar bereikt is. Ook kan vooruitgang ervoor zorgen dat de kosten aan jeugdzorg aanzienlijk lager worden de komende jaren en op het niveau van reguliere zorg uitkomen. Dit is echter in de toekomst kijken en hier kan nu geen duidelijkheid over worden gegeven.

Gevolgen nieuw klimaatbeleid

Het nieuwe kabinet zet in op een verhoging van de doelstellingen van het klimaatbeleid. De nieuwe doelstelling is een emissiereductie van 60%. Ook wordt steviger ingezet op circulaire economie en kringlooplandbouw. Dit is een hogere ambitie dan het Europese beleid ("Fit for 55"). Deze hogere ambities gaan een forse opgave opleveren. Gemeenten gaan de komende jaren naar verwachting hiervoor een structurele bijdrage ontvangen. Hiervoor kan de benodigde extra ambtelijke capaciteit betaald worden. De bijdrage loopt op van € 300 miljoen (in 2023) naar € 800 miljoen (in 2025). De hoogte van deze bijdrage voor Koggenland is nog onbekend. In de loop van 2022 wordt de uitwerking van het onderdeel Klimaat en Energie van het nieuwe coalitieakkoord duidelijk.

Daarnaast heeft het kabinet besloten om voor het einde van het jaar te stoppen met het gebruik van Russisch gas. Het Rijk wil mede daarom versneld inzetten op het verduurzamen van een flinke hoeveelheid woningen. Dit zijn zowel koop- als huurwoningen. Deze taak zal gedeeltelijk ook door gemeenten opgepakt moeten worden. Op welke wijze dat gaat gebeuren, en of hier een financiële compensatie aan gekoppeld is, is nog niet bekend.

Kosten afvalinzameling

Tijdens de pandemie is de markt voor het verwerken van afvalstromen erg grillig geweest. Met het sluiten van de nieuwe DVO met HVC wordt de werkelijke prijs en opbrengst van afvalstromen gehanteerd. In 2022 heeft dit geresulteerd in een meevaller ten opzichte van de ingeschatte kosten. Dit kwam vooral door een hoge prijs voor oud papier. Ook andere afvalstromen, zoals hout en metaal, hebben door schaarste meer opgeleverd. Voor 2023 vormt dit wel een risico. De markt blijft, mede door de oorlog in Oekraïne, erg onstuimig. De daadwerkelijke kosten kunnen daarom voor 2023 anders zijn dan verwacht. Zowel in positieve, als ook in negatieve zin.

Arbeidsmarkt zorgaanbieders

De krapte op de arbeidsmarkt zien we ook terug bij onze zorgaanbieders. Ze geven aan moeite te hebben met het vinden van goed personeel. De verwachting is dat dit probleem zich ook in 2023 zal blijven voordoen.

Stijging aantal cliënten Wmo

In 2021 hebben ten opzichte van 2020 ruim 100 cliënten meer ondersteuning vanuit een maatwerkarrangementen ontvangen. De toename in het aantal cliënten zet zich ook door in 2022, reden hiervoor kunnen zijn de vergrijzing waardoor ouderen meer ondersteuning nodig hebben om thuis te kunnen blijven wonen en de aanzuigende werking van het huidige abonnementstarief.